

บทความวิจัย

ทัศนคติของผู้พันโทชที่ผ่านการแก้ไขพัฒนาพฤตินิสัยของเรือนจำ จังหวัดสิงห์บุรี อำเภอเมือง จังหวัดสิงห์บุรี

สัมพันธ์ อิมอร่า

หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาทัศนคติของผู้พันโทชต่อกระบวนการแก้ไขพัฒนาพฤตินิสัยของเรือนจำจังหวัดสิงห์บุรี 2) เพื่อศึกษาทัศนคติของผู้พันโทชที่ผ่านการแก้ไขพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังของเรือนจำ จังหวัดสิงห์บุรีและ 3) เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติของผู้พันโทชที่ผ่านการแก้ไขพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังของเรือนจำจังหวัดสิงห์บุรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้ต้องขังที่พันโทชทั้งชายและหญิง และผ่านการแก้ไขพัฒนาพฤตินิสัยของเรือนจำจังหวัดสิงห์บุรี ในปี พ.ศ. 2554 จำนวน 343 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามเกณฑ์ตารางสำเร็จรูปของKrejcie and Morgan ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน102 คน โดยสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงเพื่อนำมาเป็นตัวแทนในการวิจัยครั้งนี้เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลสมมติฐานสถิติที่ใช้คือค่าเฉลี่ย ( ) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าที (t-test) และการทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) (วรฤทธิมูลสิน, 2553)

ผลการศึกษา พบว่า

1. ทัศนคติของผู้พันโทชที่ผ่านการแก้ไขพัฒนาพฤตินิสัยของเรือนจำจังหวัดสิงห์บุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนพบว่าโดยรวมและรายด้านมีทัศนคติไม่แตกต่างกัน
2. ทัศนคติของผู้พันโทชที่ผ่านการแก้ไขพัฒนาพฤตินิสัยของเรือนจำจังหวัดสิงห์บุรี จำแนกตามอายุพบว่า โดยรวมและรายด้านมีทัศนคติไม่แตกต่างกันยกเว้นด้านกระบวนการแก้ไขพัฒนาพฤตินิสัยจากเรือนจำ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ทัศนคติของผู้พันโทชที่ผ่านการแก้ไขพัฒนาพฤตินิสัยของเรือนจำจังหวัดสิงห์บุรี จำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุดพบว่าโดยรวมและรายด้านมีทัศนคติไม่แตกต่างกันยกเว้นด้านการแก้ไขฟื้นฟูเฉพาะ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. ทัศนคติของผู้พันโทชที่ผ่านการแก้ไขพัฒนาพฤตินิสัยของเรือนจำจังหวัดสิงห์บุรี จำแนกตามการเข้าร่วมกิจกรรมแก้ไขพัฒนาพฤตินิสัยพบว่าโดยรวมและรายด้านมีทัศนคติไม่แตกต่างกันยกเว้นด้านการอบรมพัฒนาจิตใจ และด้านการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยมีทัศนคติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสถานภาพของผู้ฟื้นฟูต่อกระบวนการแก้ไขพัฒนาพฤติกรรมนิสัยของเรือนจำจังหวัดสิงห์บุรี
2. เพื่อศึกษาทัศนคติของผู้ฟื้นฟูที่ผ่านการแก้ไขพัฒนาพฤติกรรมนิสัยผู้ต้องขังของเรือนจำจังหวัดสิงห์บุรี
3. เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติของผู้ฟื้นฟูที่ผ่านการแก้ไขพัฒนาพฤติกรรมนิสัยผู้ต้องขังของเรือนจำจังหวัดสิงห์บุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาเอกสาร แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาพิจารณาและประยุกต์ใช้ในการออกแบบสอบถาม
2. สร้างแบบสอบถามและนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ได้แก่ 1.นายสุนทร คลังเงิน รองผู้อำนวยการเทคนิคสิงห์บุรี 2. นายประจวบ เพ็ชรทอง ข้าราชการบำนาญ 3. นายศกฤกษ์ แสงหิรัญ หัวหน้าช่างไฟฟ้าชำนาญการ ระดับ 4 เพื่อพิจารณาความเพื่อตรวจสอบแบบสอบถามให้มีความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง Index of item Objective Congruence (IOC) โดยคงคำถามที่มีดัชนีความสอดคล้องไม่ต่ำกว่า .6 และนำมาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้เหมาะสม
3. นำแบบสอบถามที่ผ่านผู้เชี่ยวชาญและหาค่า IOC แล้วมาปรับแก้ไขตามคำแนะนำมาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
4. นำแบบสอบถามที่ผ่านอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คนแล้วมาหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) ของแบบสอบถามและนำแบบสอบถามไป Tryout กับข้าราชการตำรวจ สถานีตำรวจภูธรอำเภอแหลมฉบังจังหวัดตราดที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คนแล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการหาค่าความเชื่อมั่นแล้ว ไปใช้ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มประชากรตัวอย่างต่อไป

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือแบบสอบถามทัศนคติของผู้ฟื้นฟู ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาจากเอกสารทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลมาประยุกต์ใช้ในการออกแบบสอบถาม สำหรับใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถาม ที่เกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มประชากร ที่ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน จำนวนกิจกรรมที่เข้ารับการแก้ไข

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามปลายปิด ที่เกี่ยวกับทัศนคติของผู้ฟื้นฟูต่อการแก้ไขพัฒนาพฤติกรรมนิสัยของเรือนจำจังหวัดสิงห์บุรี แบ่งออกเป็น 8 ด้าน ได้แก่ ด้านการศึกษา ด้านการฝึกวิชาชีพประจำ/ระยะสั้น ด้าน

การอบรมพัฒนาจิตใจ ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต ด้านด้านการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย ด้านการแก้ไข ฟื้นฟูเฉพาะ ด้านการดำเนินงานราชทัณฑ์เชิงสมานฉันท์ ด้านกระบวนการการแก้ไขพัฒนาพฤตินิสัยของ เรือนจำ โดยแต่ละด้านจะมีคำถามด้านละ 6 ข้อ และ รวม 8 ด้านมีคำถาม 46 ข้อ ในแต่ละตัวเลือกรจะมีเกณฑ์ ประเมินค่า (Rating Scale) โดยใช้เทคนิคการวัดทัศนคติแบบลิเคิร์ตสเกล (Likert Scale) และสร้างมาตราส่วน ประเมินค่า (Rating Scale)

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดง ทัศนคติอย่างอิสระ เกี่ยวกับการแก้ไขพัฒนาพฤตินิสัยของเรือนจำจังหวัดสิงห์บุรี

สรุปผลการวิจัย

1. ทัศนคติของผู้พ้นโทษที่ผ่านการแก้ไขพัฒนาพฤตินิสัยของเรือนจำจังหวัดสิงห์บุรีพบว่าผู้ต้องขังที่พ้น โทษที่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 102 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67 มี อายุ 20-30 ปี จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 40.20 สำเร็จการระดับประถมศึกษา จำนวน 55 คน คิดเป็น ร้อยละ 53.92 ประกอบอาชีพเกษตรกร จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 52.94 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 5,001- 10,000 บาท จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 38.24 เคยเข้าร่วมกิจกรรมแก้ไขพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังของ เรือนจำจังหวัดสิงห์บุรี จำนวน 93 คน คิดเป็น ร้อยละ 91.18 ซึ่งกิจกรรมที่เคยเข้าร่วมมากที่สุด ได้แก่ ด้าน การศึกษา จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 89.22 รองลงมาคือ ด้านการฝึกวิชาชีพประจำ/ระยะสั้น จำนวน 90 คน

2. ทัศนคติของผู้พ้นโทษที่ผ่านการแก้ไขพัฒนาพฤตินิสัยของเรือนจำจังหวัดสิงห์บุรีพบว่าทัศนคติของผู้ พ้นโทษที่ผ่านการแก้ไขพัฒนาพฤตินิสัยของเรือนจำจังหวัดสิงห์บุรี โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณา ในแต่ละด้าน พบว่า

2.1 ทัศนคติของผู้พ้นโทษที่ผ่านการแก้ไขพัฒนาพฤตินิสัยของเรือนจำจังหวัดสิงห์บุรีพบว่าด้าน การศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อ พบว่า มีทัศนคติอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้ ระยะเวลาที่ใช้ในการเรียนการสอนมีความเหมาะสม มี ค่าเฉลี่ยเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ วิทยากรที่ให้ความรู้มีความรู้ความสามารถ ตรงตามหลักสูตรที่เรียน และ หลักสูตรที่ใช้ในการเรียนการสอนมีความเหมาะสมสามารถนำไปใช้ได้จริง ตามลำดับ

2.2 ทัศนคติของผู้พ้นโทษที่ผ่านการแก้ไขพัฒนาพฤตินิสัยของเรือนจำจังหวัดสิงห์บุรี ด้านการฝึก วิชาชีพประจำ/ระยะสั้น โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อพบว่า มีทัศนคติอยู่ในระดับมาก ทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้ สถานที่ที่ใช้ในการฝึกอบรมวิชาชีพมีความ เหมาะสม มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรมวิชาชีพในแต่ละหลักสูตรมีความ เหมาะสม และระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรมมีความเหมาะสม ตามลำดับ

2.3 ทัศนคติของผู้พ้นโทษที่ผ่านการแก้ไขพัฒนาพฤตินิสัยของเรือนจำจังหวัดสิงห์บุรี ด้านการอบรม พัฒนาจิตใจ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อ พบว่า มีทัศนคติส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ที่สุด เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้ วิทยากรที่ให้ความรู้ มีความรู้ความสามารถ ตรงตาม

หลักสูตรที่อบรมมีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ระยะเวลาที่ใช้ในการอบรมพัฒนาจิตใจมีความเหมาะสม และหลักสูตรที่ใช้ในการอบรมพัฒนาจิตใจในเรื่องจำมีความหลากหลาย ตามลำดับ

2.4 ทักษะของผู้พันโทฯที่ผ่านการแก้ไขพัฒนาพฤติกรรมนิสัยของเรือนจำจังหวัดสิงห์บุรี ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อ พบว่า มีทักษะอยู่ในระดับมาก 3 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้ สถานที่ที่ใช้ในการอบรมพัฒนาคุณภาพชีวิตมีความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ วัสดุ อุปกรณ์ และสื่อการอบรมพัฒนาคุณภาพชีวิตเพียงพอ และระยะเวลาที่ใช้ในการอบรมพัฒนาคุณภาพชีวิตมีความเหมาะสม ตามลำดับ

2.5 ทักษะของผู้พันโทฯที่ผ่านการแก้ไขพัฒนาพฤติกรรมนิสัยของเรือนจำจังหวัดสิงห์บุรี ด้านการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อ พบว่า มีทักษะส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้ หลักสูตรและเนื้อหาที่ใช้ในการจัดโปรแกรมเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยมีความเหมาะสมสามารถนำไปใช้ได้จริง มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ วัสดุ อุปกรณ์ และสื่อที่ใช้ในโปรแกรมเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยเพียงพอ และวิทยากรที่ให้ความรู้ มีความรู้ความสามารถ ตรงตามหลักสูตรที่อบรม ตามลำดับ

2.6 ทักษะของผู้พันโทฯที่ผ่านการแก้ไขพัฒนาพฤติกรรมนิสัยของเรือนจำจังหวัดสิงห์บุรี ด้านการแก้ไขฟื้นฟูเฉพาะ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อ พบว่า มีทักษะอยู่ในระดับมากที่สุด 4 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้ หลักสูตรที่ใช้ในโปรแกรมแก้ไขฟื้นฟูเฉพาะในเรือนจำมีความหลากหลาย มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ สถานที่ที่ใช้ในการจัดโปรแกรมแก้ไขฟื้นฟูเฉพาะมีความเหมาะสมและวิทยากรที่ให้ความรู้ มีความรู้ความสามารถ ตรงตามหลักสูตรที่อบรม ตามลำดับ

2.7 ทักษะของผู้พันโทฯที่ผ่านการแก้ไขพัฒนาพฤติกรรมนิสัยของเรือนจำจังหวัดสิงห์บุรี ด้านการทำราชทัณฑ์เชิงสมานฉันท์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อ พบว่าส่วนใหญ่มีทักษะอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้ ระยะเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมราชทัณฑ์เชิงสมานฉันท์มีความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ สถานที่ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมราชทัณฑ์เชิงสมานฉันท์มีความเหมาะสมและหลักสูตรที่ใช้ในกิจกรรมราชทัณฑ์เชิงสมานฉันท์ในเรื่องจำมีความหลากหลาย ตามลำดับ

2.8 ทักษะของผู้พันโทฯที่ผ่านการแก้ไขพัฒนาพฤติกรรมนิสัยของเรือนจำจังหวัดสิงห์บุรี ด้านกระบวนการการแก้ไขพัฒนาพฤติกรรมนิสัยจากเรือนจำ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อ พบว่า มีทักษะอยู่ในระดับมากที่สุด 2 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้ การได้รับโอกาสในการแก้ไข จากเรือนจำทำให้ท่านไม่คิดจะกลับไปกระทำผิดซ้ำอีก มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ กระบวนการแก้ไข ของเรือนจำมีผลทำให้ท่านเปลี่ยนแปลงตนเองในทางที่ดีขึ้น และท่านได้เรียนรู้การแก้ไขพัฒนาพฤติกรรมนิสัยจากในเรือนจำทำให้เห็นคุณค่าในตนเอง ตามลำดับ

3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้พันโทฯที่ผ่านการแก้ไขพัฒนาพฤติกรรมนิสัยของเรือนจำจังหวัดสิงห์บุรี จำแนกตามข้อมูลทั่วไปของผู้ต้องขังที่พันโทฯ

3.1 ทักษะของผู้พันโทที่ผ่านการแก้ไขพัฒนาพฤติกรรมนิสัยของเรือนจำจังหวัดสิงห์บุรี เพศชายกับเพศหญิง พบว่า โดยรวมมีทักษะไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้าน มีทักษะไม่แตกต่างกัน

3.2 ทักษะของผู้พันโทที่ผ่านการแก้ไขพัฒนาพฤติกรรมนิสัยของเรือนจำจังหวัดสิงห์บุรี จำแนกตามอายุ พบว่า โดยรวมมีทักษะไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าส่วนใหญ่มีทักษะไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านกระบวนการแก้ไขพัฒนาพฤติกรรมนิสัยจากเรือนจำ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.3 ทักษะของผู้พันโทที่ผ่านการแก้ไขพัฒนาพฤติกรรมนิสัยของเรือนจำจังหวัดสิงห์บุรี จำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด พบว่า โดยรวมมีทักษะไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าส่วนใหญ่มีทักษะไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการแก้ไขฟื้นฟูเฉพาะ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.4 ทักษะของผู้พันโทที่ผ่านการแก้ไขพัฒนาพฤติกรรมนิสัยของเรือนจำจังหวัดสิงห์บุรี จำแนกตามอาชีพ พบว่าโดยรวมมีทักษะไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าทุกด้านมีทักษะไม่แตกต่างกัน

3.5 ทักษะของผู้พันโทที่ผ่านการแก้ไขพัฒนาพฤติกรรมนิสัยของเรือนจำจังหวัดสิงห์บุรี จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่าโดยรวมมีทักษะไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าทุกด้านมีทักษะไม่แตกต่างกัน

3.6 ทักษะของผู้พันโทที่ผ่านการแก้ไขพัฒนาพฤติกรรมนิสัยของเรือนจำจังหวัดสิงห์บุรี จำแนกตามการเข้าร่วมกิจกรรมแก้ไขพัฒนาพฤติกรรมนิสัย พบว่าโดยรวมมีทักษะไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าส่วนใหญ่มีทักษะไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการอบรมพัฒนาจิตใจ และด้านการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยมีทักษะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลวิจัย

ทักษะของผู้พันโทที่ผ่านการแก้ไขพัฒนาพฤติกรรมนิสัยของเรือนจำจังหวัดสิงห์บุรี พบว่า ด้านการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ วันเพ็ญ ภูเปีย (2548) ได้ ศึกษาวิจัยเรื่อง การจัดการศึกษานอกระบบสำหรับผู้ต้องขังในเรือนจำนครปฐม ซึ่งพบว่า ผู้ต้องขังในเรือนจำกลางนครปฐมมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทักษะของผู้พันโทที่ผ่านการแก้ไขพัฒนาพฤติกรรมนิสัยของเรือนจำจังหวัดสิงห์บุรี ด้านการฝึกวิชาชีพประจำ/ระยะสั้น โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อ พบว่า มีทักษะอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้ สถานที่ที่ใช้ในการฝึกอบรมวิชาชีพมีความเหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัยของ ราชิน โนรี (2544) ได้ทำการวิจัย เรื่องการจัดการศึกษาวิชาชีพ ของผู้ต้องขังในเรือนจำภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เรือนจำกลางมีความพร้อมในการจัดการศึกษาวิชาชีพมากกว่าเรือนจำจังหวัด

ทักษะของผู้พันโทที่ผ่านการแก้ไขพัฒนาพฤติกรรมนิสัยของเรือนจำจังหวัดสิงห์บุรี ด้านการแก้ไขฟื้นฟูเฉพาะ วิทยาการที่ให้ความรู้ มีความรู้ความสามารถ ตรงตามหลักสูตรที่อบรม ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ สกล มีชูโชติ (2544) ซึ่งพบปัญหาเรื่องขาดแคลนอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ ไม่ได้จัดหาเจ้าหน้าที่เป็นครูสอนโดยเฉพาะ ไม่มีเวลาจัดเตรียมการสอน ทักษะของผู้พันโทที่ผ่านการแก้ไขพัฒนาพฤติกรรมนิสัยของเรือนจำจังหวัดสิงห์บุรี ด้านการทำราชทัณฑ์เชิงสมานฉันท์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับ การพัฒนารูปแบบและกระบวนการในการ

แก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดของกรมราชทัณฑ์ (2553) การแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดเป็นเรื่องสำคัญ เพราะเมื่อสังคมได้ตัดสินลงโทษแก่เขาไปแล้วไม่ว่าจุดประสงค์ของการลงโทษจะเพื่อเห็นผลใดก็ตาม การพยายามที่จะให้ผู้ต้องโทษได้กลับตัวกลับใจมีชีวิตเป็นปกติสุขในสังคมต่อไปนับเป็นสิ่งจำเป็นที่คณะของผู้ฟื้นฟูที่ผ่านการแก้ไขพัฒนาพฤตินิสัยของเรือนจำจังหวัดสิงห์บุรี

ด้านกระบวนการการแก้ไขพัฒนาพฤตินิสัยจากเรือนจำ ด้านการทำราชทัณฑ์เชิงสมานฉันท์โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับการดำเนินงานราชทัณฑ์เชิงสมานฉันท์ในเรือนจำ/ทัณฑสถาน (กรมราชทัณฑ์, 2552) กระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ (Restorative Justice: R.J.) กรมราชทัณฑ์ได้นำแนวคิดนี้มาประยุกต์ใช้ในงานราชทัณฑ์ และขยายผลการดำเนินงานในเรือนจำและทัณฑสถานทั่วประเทศ โดยร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและองค์กรภาคเอกชน จัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้กระทำผิดได้รับรู้ถึงความเสียหายจากผลของอาชญากรรม รู้สำนึกและรับผิดชอบต่อสิ่งที่ได้กระทำลงไป มีการปรับเปลี่ยนทัศนคติและพฤติกรรม พร้อมกลับตัวและยินยอมที่จะชดเชยในทางใดทางหนึ่งให้แก่ผู้เสียหายและสังคม ในขณะที่ผู้เสียหายและสังคมได้เข้ามามีส่วนร่วมโดยตรงในกระบวนการเยียวยาความเสียหาย ให้อภัยให้อีกโอกาสและช่วยเหลือผู้กระทำผิดในการกลับเข้าสู่สังคมภายหลังพ้นโทษตามควรแก่กรณี ซึ่งนำไปสู่ความสมานฉันท์ที่เกิดขึ้นในสังคม ช่วยลดปัญหาการกระทำผิดซ้ำ

ทัศนคติของผู้ฟื้นฟูที่ผ่านการแก้ไขพัฒนาพฤตินิสัยของเรือนจำจังหวัดสิงห์บุรี จำแนกตามอาชีพพบว่า โดยรวมมีทัศนคติไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านมีทัศนคติไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับพรรษา สืบนาค (2547) ศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาคุณภาพชีวิตของ ผู้พ้นโทษ กรณีศึกษาเรือนจำจังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัยพบว่า 1) ความแตกต่างระหว่างภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่างระหว่างต้องโทษกับภายหลังพ้นโทษ กับคุณภาพชีวิตด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และจิตใจ พบว่าไม่มีความแตกต่าง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

1. ควรมีการสำรวจความต้องการของผู้ต้องขังอยู่เสมอ ว่ามีความต้องการให้เรือนจำ จัดการฝึกอาชีพในหลักสูตรใด เพื่อจะได้ตรงกับความต้องการของผู้ต้องขัง

2. ควรเชิญวิทยากรภายนอก ผู้มีความรู้ความสามารถ มาให้ความรู้ อบรมแก่ผู้ต้องขัง

3. ควรเพิ่มเติมหลักสูตร ด้านการศึกษาและการฝึกอาชีพให้สอดคล้องกับตลาดแรงงานมีความต้องการสูง

4. ควรมีการฝึกหลักสูตรภาษา เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เช่น ภาษาเวียดนาม ภาษาเขมร ภาษาจีน และภาษาในกลุ่มชาติอาเซียนอื่นๆ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาต่อไป

1. ควรทำการศึกษาเปรียบเทียบความต้องการของผู้ต้องขังที่พ้นโทษการแก้ไขพัฒนาพฤตินิสัยของเรือนจำจังหวัดสิงห์บุรีกับเรือนจำแต่ละภูมิภาค

2. ควรศึกษาเชิงคุณภาพเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกในความต้องการของผู้ตั้งขังที่พ้นโทษการแก้ไขพัฒนา
พฤตินิสัย